

Eesti Keskkonnaühenduste Koda

Rahandusministeerium

Hr Jaak Aab

Teie: 31.01.2020 nr 1.1-10/771-1

Meie: 19.02.2020 nr 1-5/20/2577

Planeerimisseaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõust

Austatud härra minister

Täname võimaluse eest planeerimisseaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu koostamisel osaleda.

Eesti Keskkonnaühenduste Koda teeb järgmised ettepanekud:

- 1) Täiendada metsaseadust mõistega "kõrge avaliku huviga metsad";
- 2) Lisada kõrge avaliku huviga metsade mõiste nii metsaseaduse § 23¹ kui ka planeerimisseaduse § 75 lõikesse 1 punkti 21.
- 3) Säilitada eelpool viidatud sätetes kohaliku omavalitsuse (KOV) võimalus seada piiranguid uuendusraie tegemisele, kuid mitte fikseerida uuendusraie liiki ainult lageraiana, kuna turberaie võib olla samaväärse mõjuga. Samuti on oluline anda KOVile ka õigus uuendusraie raieliigina keelamiseks.

Metsaseaduse § 23¹ muudatusettepaneku sõnastus

"Planeeringuga asula või elamu kaitseks õhusaaste, müra, tugeva tuule või lumetuisu eest või tuleohu vähendamiseks või metsatulekahju leviku tõkestamiseks või muudel põhjustel kõrge avaliku huviga metsadeks määratud metsa majandamisel võib kohaliku omavalitsuse üksus planeeringuga seada piiranguid uuendusraie tegemisele, raieliigile ning langi suurusele ja raievanusele."

Planeerimisseaduse § 75 lõike 1 punkt 21 muudatusettepaneku sõnastus

„Asula või ehitiste kaitseks õhusaaste, müra, tugeva tuule või lumetuisu eest või tuleohu vähendamiseks või metsatulekahju leviku tõkestamiseks või muudel põhjustel kõrge avaliku huviga metsadeks määratud metsas uuendusraie tegemisele, raieliigile ning langi suurusele ja raievanusele piirangute seadmine.“

Ettepanekute põhjendus

Eelnõuga on kavas muuta Metsaseaduse § 23¹ teksti ning jätta sellest välja lauseosa „kokkuleppel maaomanikuga“. Sätte sisu kattuks sellisel juhul PlanS-i § 75 lõike 1 punktiga 21, mis näeb ette, et üldplaneeringu ülesandeks on asula või ehitiste kaitseks õhusaaste, müra, tugeva tuule või lumetuisu eest või tuleohu vähendamiseks või metsatulekahju leviku tõkestamiseks lageraie tegemisel langi suurusele ja raievanusele piirangute seadmine.

Peame kohalikule omavalitsusele oma territooriumi planeerimisel vajalike volituste andmist väga oluliseks, kuna ilma õiguseta suunata ruumilist arengut ning seada selle käigus ka vajalikke piiranguid ei saa KOV-d täita neile planeerimisseadusega määratud ülesandeid. KOV-d peavad suutma tagada oma elanikele elamisväärse elukeskkonna, arvestama riskidega, mis võivad tuleneda lageraietega kaasnevatest tuulekoridoridest ning tagama rohekoridoride tegeliku toimivuse.

Eesti Keskkonnaühenduste Koda näeb vajadust sisustada metsaseaduses ka kõrge avaliku huviga metsade mõiste ning laiendada raiepiirangute seadmise võimalust ka sellistele aladele.

Kõrge avaliku huviga metsadena peame silmas ennekõike kohalikule kogukonnale olulise väärtusega (riigi)metsi, mis paiknevad valdavalt väljaspool kaitsealasid, st neile ei laiene kaitsekorrast tulenevad raiepiirangud. Metsaseaduse varasemates redaktsioonides on olnud sellistel metsadel kaitsemetsa staatus ning need on olnud lisaks kaitsele tugeva tuule, müra, tuisu jm häiringute eest ka eriti olulised marja- ja seenekorjamise kohad või rahva poolt aktiivselt puhkamiseks ja virgestuseks kasutatavad metsad. Alates 1. jaanuarist 2009 kaotati nii metsade kategooriad kui ka mitmed senised majanduspiirangud. Kaitsekategooriate kaotamisel selgitati, et kaitsemetsadeks määratavate metsade kasutamist on võimalik reguleerida teistest õigusaktidest tulenevalt.¹ Samas on piiranguid järjepidevalt lõdvendatud, mistõttu ei ole varasemate kaitsemetsade põhiliste funktsioonide toimivus enam tagatud.

Kõrge avaliku huviga metsade määratlemise vajadusele seaduses viitab ka asjaolu, et Riigimetsa Majandamise Keskus on kinnitanud juhendi „RMK kõrgendatud avaliku huviga alade määramise, majandamise ja seal tehtavatest töödest teavitamise juhend“², milles on välja toodud kõrgendatud avaliku huviga alad (KAH alad).

Need on sotsiaalsete ja kultuuriliste iseärasuste alusel jaotatud järgmiselt:

- linnade ja teiste tiheasustusalade territooriumil asuvad ning nendega vahetult piirnevad alad;
- hajaasustuse elamugruppidega vahetult piirnevad alad;
- planeeringuga linna kui asustusüksuse rohealaks määratud alad;
- avalikes aktiivses rekreatiivses kasutuses olevad või nendega vahetult piirnevad alad;
- alad, millel asub riikliku kultuurilise, arheoloogilise või ajaloolise tähtsusega paik, kasutuses olev kohaliku kogukonna jaoks religioosse või sakraalse tähtsusega looduslik pühapaik või kohaliku kogukonna traditsioonilise kultuurilise tähtsusega paik.

Seega on praktikas juba ilmnenud selge vajadus kõrge avaliku huviga metsaalade määratlemiseks ja nende majandamise täpsemaks reguleerimiseks.

---

¹ Metsaseaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seaduse eelnõu. Allikas: <https://www.riigikogu.ee/tegevus/eelnoud/eelnou/06648e28-443a-0416-8fd4-de3a005eb236/Metsaseaduse%20ja%20sellega%20seonduvate%20seaduste%20muutmise%20seadus>

² RMK kõrgendatud avaliku huviga alade määramise, majandamise ja seal tehtavatest töödest teavitamise juhend. Allikas: <http://das.rmk.ee/page/search/detailsearchresult.faces#>

Samuti oleme seisukohal, et piirangute seadmine raietele, sh raieliikide valiku, langi suuruse ja raievanuse osas peab KOV-del sellistel aladel olema võimalik. Lageraie piirang ei ole praegusel kujul piisav, kuna turberaie puhul tekivad lageraiega samaväärsed alad ja turberaiega majandamine ei võimalda tagada seaduses loetletud eesmärkide saavutamist, samuti kõrge avaliku huviga metsade sotsiaalsete väärtuste säilimist. Seega on oluline anda võimalus seada piirangud uuendusraie võtetele tervikuna.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Laura Uibopuu

Eesti Keskkonnaühenduste Koja koordinaator